

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIT-990/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy: **Základní škola speciální a Mateřská škola speciální, Nový Jičín, Komenského 64, příspěvková organizace**

Sídlo: **Komenského 64/509, 741 01 Nový Jičín**

IČ: **66741335**

Identifikátor: **600026515**

Právní forma: **příspěvková organizace**

Zastoupená: **PaedDr. Marcelou Komendovou, ředitelkou školy**

Zřizovatel: **Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava**

Místo inspekční činnosti: **Základní škola, školní družina, Komenského 64, Nový Jičín**

Termín inspekční činnosti: **16. – 19. květen 2011**

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy speciální (dále „ZŠS“) a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální (dále „RVP ZŠS“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny s právními předpisy podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Právní subjekt Základní škola speciální a Mateřská škola speciální, Nový Jičín, příspěvková organizace tvoří základní škola, mateřská škola, školní jídelna – výdejna, školní družina, přípravný stupeň základní školy speciální a speciálně pedagogické centrum. Organizace zajišťuje vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), zejména se zdravotním postižením - se středním a těžkým mentálním postižením v kombinaci s jiným těžším postižením, více vadami a s poruchou autistického spektra (dále „PAS“) se středním a těžkým mentálním postižením. V rámci individuální integrace do ZŠS zajišťuje výuku také žákům s PAS s lehkým mentálním postižením.

Základní škola (dále „škola“) realizuje výuku v 1. a 7. ročníku podle *Školního vzdělávacího programu pro základní školu speciální* (dále „ŠVP“) a v ostatních ročnících na základě individuálních předpokladů jednotlivých žáků podle vzdělávacích programů Pomocná škola, Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy, Zvláštní škola a Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle přílohy pro vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále „RVP ZV – LMP“). Školní družina pracuje podle *Školního vzdělávacího programu školní družiny*.

Škola se nachází poblíž centra Nového Jičína. Její areál tvoří tři vzájemně propojené pavilony s bezbariérovým přístupem. Jejich vybavení je přizpůsobeno podmínkám pro výchovu a vzdělávání dětí a žáků se zdravotním postižením (výťah, schodolez, učebna výtvarné výchovy, individuální místnost u každé kmenové třídy, multisenzorická místnost *snoezelen*, pohybová místnost - tělocvična). Výuka probíhá v účelně vybavených kmenových třídách s nábytkem vyhovujícím potřebám žáků. K jejich relaxaci a dalším aktivitám slouží i školní zahrada. Žáci mají k dispozici potřebné učebnice a dostatečný výběr výukových materiálů, učebnic i rehabilitačních pomůcek (polohovací židle a stoly, haptické a lokomoční hračky, stavebnice, míčkovací bazén, rehabilitační míče, antidekubitní válce, vaky, závěsné konopné sítě). Pro výuku žáků s autismem má škola řadu speciálních pomůcek, které slouží ke strukturovanému vyučování (piktogramy, pomůcky pro výuku výměnného obrázkového komunikačního systému). Učitelé používají kopírovací stroje, počítače a další didaktickou techniku. Prostředí školy je esteticky podnětné, vhodně doplněné a vyzdobené výtvarnými pracemi žáků. Od minulé inspekce si škola nastavenou kvalitu podmínek vzdělávání nadále udržuje. Vzdělávací programy doplňuje pestrou nabídkou školních i mimoškolních aktivit pro žáky (např. *Den otevřených dveří*, *Jezedecká olympiáda*, týdenní pobyty v přírodě, návštěvy kulturních akcí, výstavy výtvarných prací). Škola realizuje alternativní výuku čtení, psaní, počtů, plaveckou výchovu, rehabilitační plavání, hipoterapii – pedagogicko-psychologické ježdění, canisterapii, arteterapii, muzikoterapii, multisenzorickou a bazální stimulaci, logopedickou podporu verbální i neverbální komunikace, podporu pohybového vývoje a vývoje orálních funkcí, poradenství a speciálně pedagogickou péči. Ve spolupráci s nestátním zdravotnickým zařízením Rehabilitační centrum REDUKO, s. r. o. smluvně zajišťuje odbornou rehabilitaci v pronajatých prostorách školy, s obecně prospěšnou společností Děcko svaz žáků do školy a s Institutem pedagogicko-psychologického poradenství České republiky organizuje odborné vzdělávací kurzy a přednášky pro učitele v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“).

Stanovená kapacita organizace je sedmdesát žáků ZŠS a dětí mateřské školy (dále „MŠ“). Ve školním roce 2010/2011 ji v sedmi třídách navštěvují k termínu inspekce čtyřicet jeden žák a dvacet čtyři děti MŠ, jejich počet je v posledních letech stabilní. Vzdělávání v ZŠS zajišťují dvacet dva vyučující, z toho jedenáct učitelů, šest vychovatelů (další vyučující ve speciálních třídách dle vyhlášky č. 73/2005 Sb.) a pět asistentů pedagoga. Devět učitelů

má vzdělání požadované pro vzdělávání žáků se SVP (učitelství, speciální pedagogika), jedna učitelka absolvovala magisterské studium logopedie, jedna magisterské studium učitelství pro druhý stupeň základní školy, dokončuje vzdělání v oblasti speciální pedagogiky. Z pěti asistentů pedagoga čtyři splňují požadovanou kvalifikaci, jedna asistentka nespĺňuje (působí jen přechodně jako zástup za mateřskou dovolenou). Ve třech odděleních školní družiny působí osm vychovatelek (všechny s částečným úvazkem). Sedm splňuje požadovanou odbornou kvalifikaci (pro žáky se SVP), jedna splňuje předpoklady jen pro asistenta pedagoga.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

O své vzdělávací nabídce škola objektivně informuje na třídních schůzkách, během školních akcí, prostřednictvím pedagogicko-psychologických poraden (dále „PPP“), speciálně pedagogických center (dále „SPC“), odborů sociální péče na okolních městských a obecních úřadech, dětských lékařů, materiálů vyvěšených v prostorách školy, zveřejňovaných v médiích, městském zpravodaji a na internetových stránkách www.specskolani.cz. Při přijímání ke vzdělávání vytváří rovné podmínky a dodržuje ustanovení příslušných právních předpisů.

Organizace vzdělávání, metody a formy výuky odpovídají individuálním vzdělávacím potřebám žáků. Učební plány platných učebních dokumentů škola naplňuje se zřetelem k záměru vytvořit podmínky pro maximální socializaci a sociální adaptabilitu žáků, pro dosažení jejich samostatnosti do takové míry, aby vyžadovali jen nezbytně nutnou pomoc okolí. V učebním plánu ŠVP pro žáky se středně těžkým mentálním postižením proto posílila hodiny smyslové výchovy, na druhém stupni hodiny informatiky a tělesné výchovy, včetně výchovy ke zdraví. V učebním plánu ŠVP pro žáky s těžkým mentálním postižením posílila hodiny rozumové výchovy na druhém stupni, smyslové výchovy na prvním stupni a hudební a pohybové výchovy. Nabízí kroužek pro rodiče a jejich žáky v rámci projektu „hipoterapie“. Výuka a další aktivity školy (návštěvy kulturních akcí, společné akce s rodiči apod.) podporují rozvoj kompetencí především k osvojení komunikačních, sociálních a pracovních dovedností. Ve sledovaných hodinách vyučující na příkladné úrovni v úzké spolupráci s asistenty pedagoga a vychovateli využívali především individuální práci žáků, střídali účelně různé aktivizující metody. Žáci komunikovali na úrovni přiměřené jejich individuálním předpokladům, převažovalo pozitivní pracovní klima. Vyučující je vhodně motivovali, průběžně hodnotili a povzbuzovali. Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola stanovila pravidla (slovní hodnocení), se kterými jejich zákonné zástupce seznámila. Výsledky vzdělávání učitelé hodnotí na jednáních pedagogické rady, žákům vedou portfolia (osobní složky) a komunikační sešity. Jejich pokroky pravidelně sledují při vyhodnocování ročních vzdělávacích plánů. Škola sleduje celkovou úspěšnost žáků v realizovaných vzdělávacích programech, součástí hodnocení jsou i úspěchy a účast žáků v soutěžích a přehlídkách, např. *Kopřivnický Motýlek*, *Vítání jara*, *Studenecký kapřík*, *Mosty Přerov*, *Hry bez hranic*. Zákonné zástupce žáků informuje o výsledcích vzdělávání a o další činnosti na pravidelných třídních schůzkách, při osobních setkáních ve škole, v případě potřeby telefonicky.

Při zvyšování úrovně vzdělávání žáků ředitelka spolupracuje především se školskou radou. Účastní se jejich jednání, informuje ji o dění ve škole a předkládá ke schválení příslušné dokumenty. Na velmi dobré úrovni projednává ekonomickou a provozní problematiku vzdělávání se zřizovatelem, předkládá mu výroční zprávy. Spolupráce s partnery a s dalšími subjekty, např. PPP; SPC; Město Nový Jičín - využívání dotací, grantů;

Stacionář Slezské diakonie - pro absolventy školy, Střední zdravotnická škola a Gymnázium Nový Jičín, Střední pedagogická škola Přerov – zajištění praxe žáků; Základní škola speciální v Blansku a v Brně – výměna pedagogických zkušeností a pořádání společných akcí; občanským sdružením Podané ruce Frýdek-Místek – zajištění služeb osobní asistence, vede ke zkvalitňování vzdělávacích podmínek školy.

Problematiku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků škola systematicky sleduje, což se odráží především v nízkém počtu úrazů. Zajišťuje bezpečné prostředí pro realizaci cílů vzdělávání, podporuje zdravý vývoj žáků v rámci jejich zdravotního postižení (sportovní akce a turnaje - *Jezdecká olympiáda*, atletické závody, paralympiáda, turnaj ve stolním tenise, zimní hrátky na sněhu, pobyty v přírodě na ranči Hermelín, třídní projektový den *Prima vařečka*). Zásady bezpečnosti zakotvila ve školním řádu. Realizace *Minimálního preventivního programu*, jednotné působení, dohled všech pedagogických pracovníků školy a nabídka školních i mimoškolních akcí podporují účinnou prevenci sociálně patologických jevů.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám jejího zařazení do školského rejstříku. ŠVP, zpracovaný podle školského zákona a ve struktuře požadované RVP ZŠS, zohledňuje potřeby a možnosti žáků při dosahování cílů vzdělávání, napomáhá vytvářet příznivé sociální a pracovní klima. *Školní vzdělávací program školní družiny* škola v průběhu inspekční činnosti upravila v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 školského zákona.

Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon funkce. Při plánování vychází z *Vlastního hodnocení školy*, ve kterém přehledně sleduje a hodnotí jednotlivé oblasti činnosti školy. V koncepci rozvoje stanovila priority vedoucí ke zlepšování průběhu a výsledků vzdělávání a naplňování ŠVP. Koncepční plány i ostatní dokumenty průběžně hodnotí. Výsledky projednává s pedagogickou radou, seznamuje s nimi zákonné zástupce žáků i zřizovatele, což se příznivě odráží na jejich realizaci. Při organizaci výuky ředitelka vhodně využívá odbornou kvalifikaci pedagogů. Na DVPP, které probíhá plánovitě, klade velký důraz. Zaměřuje je na speciální vzdělávací potřeby žáků včetně forem a metod práce, informační a komunikační technologie, sociálně patologické jevy a kurikulární reformu (ŠVP).

Škola náležitě využívá nadstandardní prostorové a materiální podmínky. Budovy, které v letech 2006 – 2007 prošly celkovou rekonstrukcí, má svěřeny do správy. V letech 2008 až 2010 hospodařila v souladu se svými koncepčními záměry s finančními prostředky státního rozpočtu (jeho podíl z celkových nákladů činil v průměru sedmdesát šest procent), s vlastními příjmy z hlavní a doplňkové činnosti a s prostředky z projektů financovaných z Evropského sociálního fondu (dále „ESF“). Vhodně využívala rozvojových projektů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále „MŠMT“, zvýšení nenárokových a motivačních složek platů pedagogických pracovníků, odměňování pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní vybavení pro žáky prvního ročníku základního vzdělávání, navýšení mzdových prostředků pro speciální pedagogy a na vybavení škol kompenzačními a rehabilitačními pomůckami). Získala účelové dotace poskytnuté z rozpočtu města Nový Jičín na projekty „*Plavecká cena Nového Jičína*“ a „*Týdenní pobyt v přírodě na ranči Hermelín pro děti s těžkým zdravotním postižením*“. Dále škola získala v rámci projektu „*Uplatňování nových forem a metod práce při vzdělávání dětí a žáků s těžkým postižením v podmínkách mateřské školy a základní školy*“, spolufinancovaného

ESF, finanční prostředky, kterými mj. podpořila zkvalitnění práce speciálních pedagogů v oblasti nových metod práce, umožnila proškolení zákonným zástupcům žáků a pořízení kompenzačních pomůcek. V doplňkové činnosti škola získávala finanční prostředky z pronájmu rehabilitačních učeben. V roce 2008 obdržela na investice finanční prostředky z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které použila k nákupu kompenzačních pomůcek (dvě polohovací židle). Použití finančních prostředků bylo v souladu s cíli realizovaných programů a umožnilo škole zvýšit kvalitu poskytovaného vzdělávání. Z vlastního investičního fondu škola pořídila v roce 2009 dvě dopadové plochy na zahradě a v roce 2010 investovala do projektové dokumentace připravované investiční akce „Smyslová zahrada“. Použití finančních prostředků bylo v souladu s cíli realizovaných programů a umožnilo škole zvýšit kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Efektivní vnitřní kontrolní, informační a komunikační systémy podporují naplňování koncepčních záměrů ředitelky na vytvoření podmínek pro maximální socializaci a sociální adaptabilitu žáků v příznivém školním klimatu při uplatňování nových metod a forem práce se žáky ZŠS.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola při vzdělávání žáků respektuje zásady a cíle školského zákona, zejména rovného přístupu ke vzdělání. Výsledky vzdělávání sleduje, ve spolupráci se všemi partnery rozvoj osobnosti žáků úspěšně podporuje.

Realizace efektivního programu prevence sociálně patologických jevů se projevuje v příznivém školním klimatu.

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Realizovaný ŠVP ZŠS je v souladu se zásadami a s cíli platného školského zákona a s RVP ZŠS. Realizovaný ŠVP školní družiny je v souladu s příslušným ustanovením školského zákona.

Systematická práce ředitelky, funkční organizace výuky a metodické dovednosti učitelů podporují rozvoj kompetencí žáků a přispívají k postupnému naplňování cílů stanovených ve školním vzdělávacím programu. Výrazným kladem je kvalita výuky, individuální přístup všech pedagogických pracovníků k žákům a pozitivní klima ve škole.

Materiálně-technické zdroje a prostorové podmínky vytvářejí příznivé a bezpečné prostředí pro plnění cílů realizovaných vzdělávacích programů a pro zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků v rámci jejich individuálních potřeb.

Finanční prostředky, které škola měla ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení realizovaných vzdělávacích programů.

Funkční školní systémy pro hodnocení, vnitřní kontrolu, předávání informací a poradenství umožňují realizaci cílů rozvoje školy a ŠVP.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ostravě dne 8. června 2011

(razítko)

Mgr. Jana Franková, školní inspektorka

Franková J., v. r.

Bc. Lenka Fulnečková, kontrolní pracovnice

Fulnečková, v. r.

Mgr. Jiří Slepíčka, školní inspektor

Jiří Slepíčka, v. r.

Mgr. Jan Szotkowski, školní inspektor

Jan Szotkowski, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Novém Jičíně dne 15. 6. 2011

(razítko)

PaedDr. Marcela Komendová, ředitelka školy

M. Komendová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

2011-07-04

Připomínky nebyly podány.